

Гречко А.В.

к. е. н., доц. ФММ НТУУ «КПІ»

Прокопенко Я.Г.

студентка ФММ НТУУ «КПІ»

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДП «АНТОНОВ»

Стаття присвячена дослідженню ефективності виробничої діяльності підприємства. Автором розглянуто поняття «виробнича діяльність». Здійснено аналіз показників її оцінки. Основна увага автора була приділена дослідженню показників ефективності виробничої діяльності ДП «Антонов». За результатами проведеного аналізу було показано, на прикладі реального підприємства, доцільність розрахунку показників ефективності виробничої діяльності. Практичне значення роботи полягає у наданні рекомендацій по підвищенню ефективності виробничої діяльності підприємства. Таким чином, стаття має практичне значення для розвитку виробничої сфери підприємств і містить пропозиції щодо використання резервів підвищення економічної ефективності виробництва.

Ключові слова: виробнича діяльність; показники оцінки виробничої діяльності підприємства; резерви підвищення ефективності виробничої діяльності підприємства.

Постановка проблеми. Кожне підприємство, прагнучи досягнути високого економічного розвитку, займається різними видами діяльності, об'єднаними за певними напрямками: виробнича, фінансово-економічна діяльність, маркетингова, комерційна, соціальна, інноваційна та інші. Найскладніший напрям діяльності підприємства – виробнича діяльність, її організація, планування й оперативне регулювання в просторі та часі. Виробнича діяльність підприємства в сучасних ринкових умовах характеризується провадженням господарської діяльності з метою одержання прибутку або задоволення суспільних потреб. Виробнича діяльність може бути спрямована на максимізацію обсягів виробництва і продажу продукції та мінімізацію витрат. Дане дослідження має стати базою для оцінки ефективності виробничої діяльності підприємства та пошуку напрямків її підвищення. Таким чином, аналізоване питання є досить актуальним на сьогоднішній день.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Багато вчених в своїх працях досліджують ефективність діяльності підприємства: П. Друкер [1], М.Х. Мексон [2], Т.Ф. Косянчук [3], Ю.Г. Галкіна [3], С.В. Мочерний [4] та інші. Однак, зважаючи на сучасні реалії в сфері ефективної виробничої діяльності підприємства можна зробити висновок про те, що даний напрям потребує подальшого доопрацювання і розробки з метою удосконалення

методики розрахунку показників виробничої діяльності та впровадження заходів спрямованих на підвищення рівня її ефективності.

Мета. Метою даної статті є розробка рекомендацій щодо підвищення ефективності виробничої діяльності підприємства та систематизація показників її оцінки. Відповідно до зазначеної мети, в роботі поставлено та вирішено наступні завдання:

- досліджено теоретичні основи виробничої діяльності;
- здійснено аналіз показників для оцінки виробничої діяльності підприємства;
- надано рекомендації по використанню резервів підвищення економічної ефективності виробничої діяльності підприємства.

Виклад основного матеріалу. Виробнича діяльність – це сукупність дій працівників із застосуванням засобів праці, необхідних для перетворення ресурсів в готову продукцію, яка включає в себе виробництво та переробку різних видів сировини, будівництво та надання будь-яких видів послуг[5].

Ефективність виробничої діяльності прямо пропорційно залежить від загального фінансового стану підприємства, оскільки поняття фінансового стану є комплексним і визначається системою показників, що відображають діяльність підприємства в цілому. З іншого боку ефективність виробничої діяльності має значний вплив на загальний фінансовий стан підприємства. Це пов'язано з тим, що на фінансовому стані підприємства позитивно відображаються стабільний випуск і реалізація продукції. Закономірно, що чим вищі показники ефективності виробничої діяльності, то вища прибутковість підприємства, що позитивно впливає на його фінансовий стан.

Практично не існує єдиного узагальнювального показника для визначення економічної ефективності виробничої діяльності підприємства. Ця оцінка ґрунтується на використанні системи взаємопов'язаних показників з урахуванням особливостей провадження діяльності, впливу різних чинників на процес виробництва. Одна з вимог до показників оцінки діяльності підприємства – вони повинні найоб'єктивніше відображати рівень ефективності виробництва. Через це показники не можуть бути єдиними та універсальними.

Для виробничих підприємств зазвичай застосовують відносні показники, що найбільш точно відображають діяльності підприємства.

Для дослідження виробничої діяльності підприємства використовують ряд показників, зокрема найбільш репрезентативні наведені в таблиці 1.

На прикладі ДП «Антонов», для того щоб прослідкувати динаміку, розрахуємо показники ефективності виробничої діяльності за кілька років. Також розрахуємо прогнозні показники ефективності виробничої діяльності. Також, Занесемо дані у таблицю 2.

Таблиця 1

**Показники ефективності виробничої діяльності підприємства
(ЕП)**

Назва показника	Формула для розрахунку
Показник витрат на одиницю продукції (В)	$B = \frac{\text{валові витрати}}{\text{обсяг випуску продукції}}$
Показник фондівдачі (Ф)	$\Phi = \frac{\text{обсяг випуску продукції}}{\text{середньорічна вартість ОФ}}$
Рентабельність товарної продукції (РТ)	$PT = \frac{\text{прибуток від реалізації}}{\text{повна собівартість продукції}}$
Продуктивність праці (ПП)	$ПП = \frac{\text{обсяг випуску продукції}}{\text{середньоспискова чисельність робітників}}$

Таблиця 2

**Динаміка показників ефективності виробничої діяльності ДП
«Антонов»**

Показник	2012	2013	2014	2015	2017
1. Показник витрат на одиницю продукції	0,15	0,13	0,25	0,56	0,53
2. Показник фондівдачі	2,08	2,04	1,62	2,43	3,14
3. Рентабельність товарної продукції	0,19	0,15	0,16	0,59	0,40
4. Продуктивність праці	250,8	247,9	189,8	318,6	379,6

Виходячи з наведених в табл. 2 показників, можна зробити висновки про загальний перспективний розвиток підприємства. Спостерігаємо тенденцію до погіршення показників ефективності виробничої діяльності ДП «Антонов» в цілому. Це пояснюється скороченням обсягу випуску продукції, скороченням штату працівників та загальної (мабуть так, прибутковість же теж скорочується) прибутковості підприємства. Позитивним є скорочення витрат на виготовлення продукції у 2014 році порівняно з 2013 роком. Це відображається на таких показниках як витрати на одиницю продукції та рентабельність товарної продукції, де спостерігається поліпшення показників. У планових показниках було враховано резерви підвищення ефективності виробничої діяльності підприємства. Вони передбачають використання резервних можливостей збільшення випуску продукції: покращення технологічного рівня, поступові поліпшення в організації виробничого процесу, вдосконалення менеджменту підприємства на інші. В рамках технологічного напрямку

пропонується вдосконалення технічної бази, перехід на нові технології. Стосовно організаційного напрямку та менеджменту слід звернути увагу на ефективність організації робочого процесу, зокрема, починаючи з робочого місця робітника і закінчуючи рівнем всього підприємства. При цьому слід враховувати серійний тип виробництва продукції на ДП «Антонов», оскільки це є специфікою діяльності даного підприємства.

Висновки. В даній статті досліджено ефективність виробничої діяльності. Застосувавши формульний метод, здійснено аналіз показників оцінки виробничої діяльності підприємства та надано рекомендації стосовно використання резервів підвищення економічної ефективності виробничої діяльності підприємства.

Результати дослідження дозволяють дійти висновку, що застосування показників для визначення ефективності виробничої діяльності підприємства мають важливе значення для оцінки ефективності діяльності підприємства в цілому, планування діяльності на наступні виробничі періоди. Підсумком проведено дослідження є надання рекомендацій технологічного та організаційного характеру.

Практичне значення даного дослідження полягає в тому, що аналізовані показники виробничої діяльності можуть бути враховані при прийнятті управлінських рішень для підвищення ефективності управління підприємством та його технологічного рівня.

Список використаних джерел

1. Друкер П. Эффективное управление / П. Друкер : пер. с англ. М. Котельниковой. – М. : Изд-во «Астрель», 2004. – 284 с.
2. Мескон М.Х. Основы менеджменту : пер. з англ. / М.Х. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури. – М. : Изд-во «Дело», 1998. – 704 с.
3. Косянчук Т. Ф. Результативність діяльності підприємства та її діагностика. [Електронний ресурс]. / Т.Ф. Косянчук, Ю.Г. Галкіна // Вісник Хмельницького національного університету. – 2009. №3, Т.1. – С. 121-124.
4. Мочерний С. В. Основы підприємницької діяльності: Посібник / С. В. Мочерний, О. А. Устенко, С. І. Чеботар. – К.: Академія, 2001. – 280 с.
5. Технічна енциклопедія «Tech Trend». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://techtrend.com.ua/index.php?newsid=5903>.
6. Кравченко О. А. Забезпечення результативності і ефективності виробничої діяльності підприємства [Електронний ресурс] / О.А. Кравченко, В. В. Ільницький, О. І. Ульяновський // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2013. – №3 (8). – с. 29-35. – Режим доступу: <http://economics.opu.ua/files/archive/2013/n3.html>.
7. Габор С. С. Ефективність, як економічна категорія / С. С. Габор, В. С. Габор // Інноваційна економіка. – 2012. №7 (33). – С. 14-17.
8. Економіка підприємства (Книги 1, 2)/За заг. Ред.. П.В. Круша, К.В. Шелехова. – К.: Політехніка, 2011.

Гречко А.В.

к. э. н, доц. ФММ НТУУ «КПИ»

Прокопенко Я.

студентка ФММ НТУУ «КПИ»

НАПРАВЛЕНИЯ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ПРОИЗВОДСТВЕННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ГП «АНТОНОВ»

Статья посвящена исследованию эффективности производственной деятельности предприятия. Автором рассмотрено понятие «производственная деятельность». Совершено анализ показателей ее оценки. Основное внимание автора было уделено исследованию показателей эффективности производственной деятельности ГП «Антонов». По результатам проведенного анализа было показано, на примере реального предприятия, целесообразность расчета показателей эффективности производственной деятельности. Практическое значение работы заключается в предоставлении рекомендаций по повышению эффективности производственной деятельности предприятия. Таким образом, статья имеет практическое значение для развития производственной сферы предприятий и содержит предложения по использованию резервов повышения экономической эффективности производства.

Ключевые слова: производственная деятельность, показатели оценки производственной деятельности предприятия, резервы повышения эффективности производственной деятельности предприятия.

Grechko A.V.

Candidate of economic sciences, associate professor FMM NTU «KPI»

Prokopenko Ya.

Student FMM NTU «KPI»

DIRECTIONS EFFICIENCY OF PRODUCTION OF «ANTONOV»

The article is devoted to research the efficiency of the production activities of the enterprise. The author deals with the concept of «industrial activity». Performed by analysis of indicators of assessment. The main attention was paid to the author's research of efficiency indices of industrial activity «Antonov». The results of the analysis, it was shown by the example of real enterprise, solvency calculation efficiency indices of industrial activity. The practical significance of the work lies in providing recommendations to increase the efficiency of the production activities of the enterprise. Thus, the article is of practical importance for the development of the production sector enterprises i contains proposals for use of reserves Increase of economic efficiency of production.

Keywords: industrial activity, performance evaluations production activity, provisions efficiency production activity.

Дергалюк Б.В.
доц. ФММ НТУУ «КПІ»
Шаблій А.С.
студент ФММ НТУУ «КПІ»

ОБҐРУНТУВАННЯ ПІДХОДІВ ДО ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

У статті обґрунтовано тісний взаємозв'язок прибутковості з прибутком, оскільки будучи індикатором результатів господарсько-фінансової діяльності, у результаті оцінювання вона дає можливість обґрунтовувати напрями збільшення прибутку і забезпечувати виконання ним ключових соціально-економічних функцій. Проаналізовано фінансові результати діяльності промислових підприємств України, систематизовано фактори впливу на їхню прибутковість. Обґрунтовано необхідність удосконалення підходів до її підвищення з визначенням їх місця і ролі у процесі виявлення резервів зростання. Запропоновано основні резерви зростання прибутковості підприємств в сучасних умовах.

Ключові слова: прибутковість, підприємство, дохід, ефективність, прибуток.

Постановка проблеми. Прибутковість підприємства як найважливіший індикатор результативності його роботи, конкурентоспроможності, перспектив розвитку, визначається прибутком та рентабельністю. Формування прибутку на підприємстві є складним процесом, що залежить від можливостей пристосування до дії факторів екзогенного і ендогенного характеру. Саме тому важливою задечою кожного господарюючого суб'єкта в умовах динамічного ринкового середовища є не лише одержання бажаного прибутку при найменших витратах шляхом дотримання строгого режиму економії, а і вибір найбільш оптимальних напрямів його використання у процесі постійного відтворення своєї діяльності на інтенсивній основі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання сутності прибутку і прибутковості, еволюції підходів до їх трактування, визначення структури, методів оцінювання, визначення факторів впливу та напрямів підвищення розглядаються у працях відомих іноземних і вітчизняних науковців, де серед основних варто відзначити: І. Бланка, І. Балабанова, Л. Бадалова, Б. Данилишина, Дж. Джурана, С. Дорогунцова, І. Каца, Г. Крамаренко, М. Коробова, Л. Лігоненко, А. Мазаракі, А. Маршалову,